Kmetijske in rokodélske novice.

Na svitlobo dane od c. k. kmetijske družbe.

Tečaj III. *V srédo 20. Velkiserpana. 1845.* List 34.

Hzhi na grobu matere.

Srota, frota! ne safpim;
Polnozhi mi ura bije,
Grosa, ftrah me je famije; —
K materi na grob beshim.

Na grobéh je tma nozój,
Svesde goft oblak pokríva,
Sols potok ozhi salíva;
Grob ofhlatam pod febój.

Mati! mati! kje fte ví?
Groba nozh vaf je posherla,
V semlje mersli dom saperla;
Vafh otrok na njem medlí.

Oh! saftonj je hzhere ftók!
Zhmu li mutafte merlizhe
Sapufhena frota klizhe?
Groba ne predêre jok.

Pridi, matern duh meglén!
Te objeti fe vsdigujem,
V zherno nozh roke ftegujem,
In objamem — krish lefén.

Krish! te kufhnem, fveti krish!
Snamnje mojga odrefhenja,
Snamnje vezhniga shivljenja!
Nozh duhá mi rasjafuífh.

Na te, frota, fe oprêm,
Kashefh 's groba na svesdifhe:
Gôr' naj duh sgubljenih ifhe;
Upljivo fe gôr' osrêm.

Shalovála vezh ne bom;
Le fkos tàmne groba vrata
Se odprè nam hifha slata,
Vezhniga shivljenja dom.

Potozhnik.

Kakó bi se več turšice ali koruze pridelovalo?

(Nadalje.)

Turšici ni nikoli preveč gnojeno; zató se ni treba bati, de bi polêgla, vsakteri gnoj ji služi, nar bolj pa hišni (človeški) gnoj. Turšica hoče dobro zdrobljeno zemljo imeti; zavoljo tega se ji mora pred zimo globôko preoravati, de zimski mraz zemljo omečí in predéla za prihodnjo setev; debelo in težko zemljo je treba pred setvijo na tanjko razdrobiti. Ni varno turšico prezgodaj spomladi sejati, spomladanjska slana in mrazi mladi sad velikokrat poškodovajo; okoli s. Jurja ali okoli Trijakov, je nar bolji čas turšico sejati.

Za seme se odbêre nar bolj zrelih in polnih steržev; iz srede steržev je zernje nar bolji; pred setvijo namočeno zernje hitreji obzelení. Kdor hoče zgolj turščne slame za pičo pridelovati, naj seje zernje na ploh ali na ljučaj; kdor pa turšico pridelati hoče, naj jo sadí v verste po dva, do dveh čevljev in pol saksêbi; z sadivnim drevésam se vrežejo verste na že poprej izorani in pripravljeni njivi, po izverstênih rezih se potáknje zernje po mali pedi eno od druziga; zakrije in zadéla se ali z drevésam ali pa z kopálam. Za veliko turščino posetev je nar bolj koristna sejavna mašina, to je taka z zernjem nasuta skrinja, ki je na dnu ravno takó izvotljêna, de se iz nje, po njivi gori in doli peljaje, zernje razséva po pravi primeri širjáve in daljáve. Pràv bi bilo, ko bi si tudi naši kmetovavci takih sejavnic napravili. Z sejavno mašino je navadno, verste po dva čevlja saksebi, pol čevlja pa zernje eniga od druziga razdeliti; bolj redke verste delajo tam, kjer kaj druziga sadú med turšico sadé ali sejejo, kakor: boba, graha i. t. d.; kjer pa samo turšico, brez druziga sadú vmes pridelujejo, jo posejejo navadno 3 do 4 mernike na en orál po gostih verstah; po bolj redkih verstah z drugim sadam vred pa pol menj; v merzlih krajih se mora gosteji sejati, kot v gôrkih, zató, kér je v merzlih krajih med pridelano turšico veliko glúhiga ali púhliga zernja, ktero kalú ne požêne. Tudi med slabo ali nemarno obdelano turšico se veliko puhliga zernja dobí, ktero v zemlji ne kalí. Turšica vléze ali obzelení v 12 — 14 dnéh po setvi; v merzlih krajih pa pozneji; dozorí pa sploh o sv. Mihelu. Pri malim pridelovanju slačijo turščine stèrže do štirih perés, povéžejo po dva in dva skupej, in jih obesijo na zrak pod strého; kjer pa veliko turšice pridelujejo, stèrže čisto slačijo, denejo jih na zračni kraj in jih pridno premešavajo, de se hitreji osušé; kadar so suhi, jih obrobkajo na rokah, ali jih dergnejo na železnim strugu, de zernje odletí; to je delo hišne družine na véčer po zimi.

Ako se turšica na zraku popolnama ne posuší, jo je treba v pečnici ali na hišni peči posušiti;

nekteri mlatijo stèrže z cepam, kakor žitno snopje. Nar bolj pa je na novo znajdena robkanca: amerikanska mašina imenovana, na kteri se z nar manjim trudam in potroški stèrži obrobkajo. Kdor to mašino viditi ali jo poskusiti želí, naj se v pisarnici c. k. kmetijske družbe oglasí.

(Konec sledí.)

Vkoristenje vinskih tropin, ali podučenje, kakó se dajo vinske tropine z velikim dobičkam porabiti.

V mnogih krajih na Dolenskim, kodar vino raste, mečejo sprešane vinske tropine v gnoj. Ljubi moji vinorejniki! nikar jih ne zaničujte, ki so za dosti boljši rabo, in vam zamorejo prinesti veliko dobička. Vinske tropine so, po malim med zobanje namešane, prijeten živež za govedino in dróbnico, če se sprešane v kad čversto naložijo, enako répi ali zélju, s plôhmi pokrite dobro z kamni obtežijo, z vodó do verha zalijejo, in za potrebo enako kisavi proti proč jemljejo.

Še boljši pa porabi tropine, kdor med takó spravljene, versto za versto, cele očejene repe naloží, po vsaki naložêni versti toliko tropin verže, de repo pokrijejo, jih terdó zatlači, in vse skup z kamni založêno do verha z vodó zalito stati pustí, in večkrat pogleda, de vôda čez stojí, dokler se vse skisa. Na to se mora verh kadí snažno zmiti in po potrebi se zamorejo tropine za živino, za ljudí pa repa vun jemati. Takó kisana, vsako pot proti zribana repa ima posebno dobro slast in ostane do zadnjiga čversta in terda, kakor je bila vložêna.

Nar več pa veržejo tropine, če se iz njih jesih dela; to morate, ljubi moji vinorejniki, pa takole načiniti: V prazno kad naredite iz plohov zbito drugo, v več krajih preluknjano dnò, ali na kake podporne naloženo, ali pa takó tikama dogam skroženo, de samo stoji takó visoko od perviga, de četerti del kadí vmes ostane. Na to dnò naložite sprešanih tropin, jih dobro iztlačite, en velik pedanj kadí na verhu prazne pustite, in po tem jo s pokrivali dobro zakrito pustite, takó dolgo, de se tropine močno sogrejejo. Na takó sogrete tropine vlíte toliko vina, kakoršniga si bodi, kolikor ga ima prostora med dnama. Skozi tropine precejeno vino je treba večkrat na dan takó dolgo stakati in na tropine vlivati, dokler se skisa; tode ni med tem pozabiti, zmirej kad z pokrivalam zokrito držati, de se tropine ne shladijo. Dobro skisani jesih pretočíte v sodec, in na tropine, če so še vroče, zopet vina kod pervič vlíte; če pa tropine nočejo več zavréti, jih spravite za repo kisati, in v kad drugih po preši napravite. Takóle ravnajo z tropinami sploh v Ipavi in po Krasu.

Še eno vam povém, tode se ji boste smejali in rêkli: „je prazna.“ Ni prazna ne, ampak gotova je — de zamorete iz vinskih tropin, ali prav reči, iz vinskih pelkov (semen) prav prileżno jedno olje dobiti, če pelke od hlastin ali peclov in jagodnih mešičkov na gosti mreži odločene, v čisto sprane, enako lanú ali ogeršici stolčete ali somélete, in nekoliko ogréte v oljni preši sprešate. Močno sogréta pelčna moka da žaltavo, ostudno, samó za žgánje koristljivo olje.

V sedanjih časih, ko potrebe in stroški vsaki dan rastejo, se je treba ozirati po novih dohodkih; če hočemo izhajati, se moramo vsake nar manjši priložnosti poprijeti, ki pomaga naše dohodke pomnožiti. Take priložnosti imate po mojim razumi v tim mojim razlogu, zlasti v tistih krajih in v takih letih, ki več nizkih vin pridelujete, ktere imajo le nizko ceno, in se rade spridijo. V dober jesih predelane tropine bodo nar manj dvakrat več vèrgle, in lahkó, prav lahkó jih bo v denar spraviti. Storite na tanjko takó, kakor je tukaj popisano, in svest sim si, de mi boste za ta poduk hvalo vedili.

Dr. Orel.

Kakó naj kmetje za zdravje skerbijo.

Kér je vsakimu kmetovavcu ljubo zdravje toliko potrebno, de bi zamogel dolžnosti svojiga težavniga stanú zvesto dopolnovati, vsakteri lahko sposná, de je kmetovavec za svoje zdravje veliko skerb imeti dolžán. Skerbno se mora varovati vsiga, kar bi mu vtegnilo škodovati, in mu kako bolezen napraviti. Kdor svoje zdravje po nerodnosti in priderzno zgubí, se močno per Bogu pregreší, spoštovanje per ljudeh zgubí, in sam nar veči škodo terpí.

De bi kmetovavci ohranili zdravje, in vedno terdni in močni ostali, jim je potrebno:

1) Varovati se nezmernosti (nezmasnosti) to je, ne čez nemoč se najesti in ne napiti. Oboje je zlo škodljivo človeku, in marsikteri je mogel negodno umreti zató, kér se je preveč najedel in napil. Kdaj se vidijo per kmetih mnoge bolezni? Malokdaj poleti, ampak večidel le pozimi. Poleti kmetje bolj zmerno in trezno živijo, kmetiške dela pridno opravljajo, se večkrat dobro spotijo, zdrav čist zrak v se sopijo, in to jim takó tekne, de v poletnim času je kmetiški človek malo kdaj bolan, če ga kaka posebna nesreča ne zadene. Pozimi kmetje nimajo taciga dela, de bi se potili; živijo v močnó, dostikrat preveč zakurjenih hišah; na peči in okoli peči ležijo, de se vsi sparijo, in dostikrat pozimi preveč jedó in pijó. Po kmetih je navada večidel pozimi ženitvanja obhajati. H ženitvanju povabi ženin sosede, znance in prijatle, de se z njim vred veselijo. Dostikrat ženin svoje povabljene svate več dní, v nekterih krajih 3, 4 dni v hiši derží, samó zató, de jih pase in redí; daja jim tudi dosti pijače, vsakimu pravi, de naj pleše in skače, de bi spet lačen bil, de bi več snedel in spil. Per takih prilikah marsikteri kmet misli: „Zdaj morem vživati dobre jedi in pijače, ko je imam, sej me celo leto ne bo več taka zadéla. Navadno moje jedilo je pusto in slabo, le malo zabeljeno, zdaj pa, kér imam obilno dobrih jedí, si morem pravico storiti. Saj tudi ni zastonj, plačati bom mogel.“

Ljubi kmetje! spomnite se, de silo preveč jesti in preveč piti, je požrešnost ali samogoltnost. Požrešnost pa je poglaviten greh, ki duši in telesu škodo naredí; truplu bolezen napravi in dušo omami. To nam skušnja kaže in s. pismo poterdi. „Ne bodi per nobeni pojedni samogoltin, in ne požêli vsaciga jedila: zakaj preobilno žertje bolezen prinese, in požrešnost klanje v trebuhu (kolero) napravi. Veliko jih je že zavolj pijanosti pomerlo; kdor pa trezno živí, bo toliko dalej živel.“ Sir. 37, 32—34.

(Konec sledí.)

Kakó se dajo mravljinci od dreves odgnati.

(Odgovor na vprašanje.)

Mravljincam po drevesih laziti se prav lahko takóle vbrani.

Naredi štir ali pet perstov široko plahtizo iz prediva, takó dolgo, de popolnama deblo drevesa ob-

seže. Ovij jo okoli debla takó visoko, de je nobena trava ne doseže; z tenjko nitko jo po sredi h deblu takó priveži, de se okoli in okoli drevesa tesno prime. Odloči potem plahtico zgorej in zdolej od drevesa, de se samo po sredi debla tiší, in jo na obéh koncéh okoli in okoli dobro razcukaj, in vidil boš, de mravljinci ne bodo čez mogli. Res je, de se bo kak sitin mravljinc toliko prizadeval, de se bo čez obá razšopirjena kroga prediva skozi prerinil, vender bo ta težavna hoja mravljincam takó zoperna, de v treh dneh nobeniga več ne bo blizo. Takó učí skušnja. C . . . . .

Gotov pripomočik mešičevje odpraviti. *)

Kdor hoče žreti in se naljivati, se mora vsim nasledbam nezmérnosti podvreči; nezmérnost rodí pri ljudeh, živini in rastljinah mnogitere bolezni; mešičevje je nasledik premastniga in preobilniga živeža, kteriga sadne drevesa dobé; vsajene so v vertno, pregnojno in premastno pèrst, razun tega pa njih mladike še odrezujejo ali prikrajšujejo, de je nimajo nobene primere z svojimi koreninami, in de ne zamorejo nikakor preobilniga živeža povžiti. De bi se tedaj z svojim sokam ne zadušile, ali v njem se ne vtopile, pride po bôžji previdnosti mešičevje, de, preobilni sok serkaje in človeka neumnost popravljaje, drevesa pri življenju ohrani. Ali ste vidili kadaj na lesniki mešičevja? Vsajajte tedaj svoje drevesa v pràv pusto, pusto pèrst, nič jih več ne obrezujte in pričakali boste veselje, de vam ne bo mešičevje clo nič več nagajálo, pa pridelovali boste kakšenkrat zopet — lesnike. Kar ste pri eni strani pomagali, ste si pa pri drugi popačili. Vsimu nobena reč ne služi.

V. V.

Za vertnarje kaj.

De bodo v slabi in pešeni zemlji sadne drevesa vesélo rastle, svetuje neki vertnar v nemškim časopisu (Dorfzeitung), zemljo krog in krog drevesa z nekoliko soli poštupati, potem jo pa z v vodi raztopljeno ilovco zalíti.

Ljube Novice!

Oh! kakó pač lép je rumên cekin! in če je zraven tega tudi še nov, kakó prijetno se bliska! — Ni čuda torej, de si toliko pisavcov prizadeva, tisti cekin zaslužiti, ko ste ga Ve zadnjič za pomoček zoper mravlje obljubile. Le veselje je viditi, kakó se eden pred drugim poganja, de bi bil njegov. Tudi jez bi hotel kteriga zaslužiti, ne sicer pred imenovaniga, pa kakošniga druziga; in skorej bi rekel, de bi se ga zamogel še z veči pravico nadjati, kakor uni. Zakaj moj pomoček zadeva kej več, kakor obvarvanje golih dreves pred mravljinci, ali mešičevjem. — Kolikanj imenitniši je človeška noga memo drevesa, tolikanj veči ceno ima tudi moj pomoček. Kaj pravite k temu, ljubi bravci! ali bom morebiti na pesek zidal, če upam, de bo morebiti marsikteri cekin moj? — Zakaj vém, de se marsikteri med vami najde, kteri dosti cekinov ima, in kterimu vunder pri vsim tem kurje očesa na nogah veliko nadlego delajo. Ali mi ne bo tak z velikim veseljem en cekin pomolil, če mu obé nogi od kurjih očí rešim? — S to zanado tedej vam hočem povedati, kakó sim, ni davno, ta pomoček, ali veliko več, še dva pomočka zoper to napako zvedil. Ko sim bil zadnjič z dvema gospodama skupej, je bilo govorjenje od pomočkov za slabe očí; in po združbi misel (Ideen-association) smo prišli od človeških očí pod čelam clo do kurjih na nogah. Kakošniga dobriga pomočka za te prave očí ni nobeden zmed nju vedil povedati; zoper kurje pa vsak eniga. Pervi je rekel, de ima tudi sam te nepotrebne očí v škornicah; pa de zoper nje ne rabi nič druziga, kakor to, de jih zjutrej in zvečer z slino pomaže; in de od tega časa, kar je ta pomoček znajdil, nič več bolečin od njih ne čuti. Drugi pak je vedil povedati od nekiga cerkvenika (mežnarja), ki se je s tem pomočkam ozdravil, namreč: s tisto mašobo, ki se pri zvonovih od olja in železa pri zvonjenju skupej nareja, je trikrat ali štirikrat kurje očí na nogah pomazal, in čez štirnajst dni so mu popolnama odpadle. — Prosim tedej vse, kteri to nadlogo terpé, zlasti pa tiste, kteri kej cekinov od več imajo, de eniga ali obá teh pomočkov poskusijo, in če jim dobro vede, naj — širokodušno svojo mošnjo odprejo, in — cekin pošljejo. — —

Tode tudi jez nočem od lepih izgledov, ki so mi jih nekteri prédej imenovanih pisavcov dali, zadej ostati; zatorej obljubim in zaterdim, de imajo vse te cekine, ki mi jih bodo kurje očí skupej znesle, tisti prejeti, kteri bodo kake dobre pomočke zoper bolečine zob, (ktere ne sicer mene, pa veliko drugih, in sicer dostikrat zlo hudó nadlegjejo) po njih mnogih vzrokih, naznanili. — Ko bi se pa vtegnilo primeriti, de bi od kurjih očí posebno veliko cekinov skupej prišlo; bi ne bilo napčino, če bi kteriga zmed njih tudi kak taki dobil, kteri bi kak dober nauk zložil, kakó de se je zdravim zaderžati, de se pred to nadlego obvarjejo, in pravico k dolgimu življenju priderže. — Prosim Vas tedej, ljube Novice! ktere ste že tolikanj dobriga in koristniga svojim bravcam oznanile, de tudi še te pomočke zoper kurje očí, kteri — de, kakor sim s cekinam začél, tudi s cekinam sklenem — so gotovo kaciga cekina vredni, zraven te nove prošnje in obljube, kader koli Vam bo pràv in priložno, med-nje razglasite. P + 7.

Slovensko pismo iz Amerike.

Naslednje pismo je Matija Premuta *), rojen Krajnc,

*) Mislimo, de pričijoči sostavek zasluži, de ga ne samó sadjoredniki, ampak tudi vsi tisti kmetovavci z nar veči pazljivostjo preberêjo in dobro pretuhtajo, ki mislijo, de zamorejo po svoji glavi natóro mojstrovati, in de jim ona mora roditi, kakor ji ukažejo.

Vredništvo.

*) Matija Premuta v Semiču od kmetijskih staršev v létu 1816 rojen, je fantič pri devet letih pastirčeval v ptujih službah, potem se je pa krajaškiga (šivarskiga) rokodéla poprijel in čez tri leta izučil. Ko je pa previdil, de se to rokodélo svojimu zdravju ne prileže, ga je popustil, ter se je krošnje poprijel, in je iz perviga le v domačii, pozneje pa tudi v ptujih deželah kupčevati začel. Obhodil je večidel z krošnjo na rami z svojim tovaršam Janezam Goršetam Krajnsko, Hrovaško, Štajarsko, Koroško, in celo nemško deželo, Švedsko, Norvegijo, Laponijo, Danijo, Izlandijo, Angležko, Irsko, Škocijo in en del francozke zemlje, in je prišel po tem kupčijskim popotvanju 4. dan Velkitravna 1839 v mesto Brema, kjer je 6 dni ostal, potem pa v pétek, pred Kristusovim vnebohodam ob sedmih zvečer se je v barko podal, która je 70000 funtov razniga blagá in 132 oséb v 2 mescih in 5 dneh v Ameriko pripeljala. Tje pridši se je našimu Premutatu, dokler se ni z Amerikanci soznanil in njih jezika izučil, pràv slabo godilo; 2 dni ni imel jesti kaj in piti, in 3 nočí je mogel pod milim nebam spati. Zdaj pa srečen in premožen mož in kupec v mesti, ki mu pravijo St. Louis, z svojo ženó in pet let staro hčerko vesél in zadovóljin živí.

zdej premožen mož v Ameriki 18. dan Svečana tega léta svoji rodovini v krajnskim jeziku pisal, iz kteriga toliko, kar nam je pripušeniga, tukaj našim bravcam podamo, vedeoči, de jim bo všeč, kér je polno pobožnosti in praviga keršanskiga duha.

Preljubi oče! brat! priserčne sestre!

„Božja milost, veselje, ponižnost in mir naj bo z vami! „v Gospodu našimu Jezusu Kristusu vam serčno pozdravljenje „vsem skupej pošljem! Moje nar veči želje so, de bi Vas oče, „brat in sestre te verstice v dobrim zdravju našle.“

„Akoravno se mi tukaj takó dobro godi, de si boljšiga „življenja ne želim, vender le nemorem prevelike žalosti pre„nesti, ktero v svojim sercu občutim, zató, kér sim Vam, „ljubi oče! že 5 pisem poslal, in v šterih letih le eniga sa„miga od Vas dobil. Kakó je tó? Ste jih morde več pisali, „pa ni nobeno do mene došlo. Ali ste clo na me pozabili? „Nikdar, ljubi oče! tega mislil ne bom. Še živo se vaše lju„bezni opomnim, ki ste mi jo skazovali, dokler sim dečik še „na domu bil. Pač dobro vém, kakó ljubeznivo ste me moliti, „božje in cerkovne zapóvedi, in več druzih keršanskih resnic „učili. De ste me pa v šolo pošiljali, tega Vam ne bom mogel „nikakor po zasluženju poverniti. Kaj bi počél, ko bi ne znal „brati in pisati? — Večkrat se tistih časov opomnim, ko sim „še otrok k sveti maši, h keršanskimu nauku ali pa v šolo ho„dil; če se mi je kaka gumba (knof), ali kaka prevoza pri „srajci odtergala, takrat sim si tern v germi odlomil ali pa z „pipcam odrezal, de sim si z njim zopet nederje zapel. Zdaj „si pa hvala Bogu! nederje zapenjam z zlato iglico.“ — —

„Veliko ljudí se po kupčii iz Krajnskiga v ptuje kraje „podá, ne manjka jih, ne po Avstrijanskim, Nemškim, Oger„skim in po raznih druzih dežélah, zakaj neki nihče v Ame„riko ne gré, v zvoljeno dežélo, bogato Indijo? *) — Tukaj „se sveta keršanska véra zmirej bolj razširja; koliko tavžent „se jih vsako léto k pravi keršanski véri spreoberne, ni izreči! „Skorej vsak teden beremo v raznih novicah, koliko neverni„kov se od dne do dne, ne samo v polnočni Ameriki, ampak „tudi po druzih morskih otokih na pravo pot zveličanja podá. „Ali niso to veséle novice vsakimu katolškimu kristjanu? „Sedaj imamo v naši dežéli že 17 škofij, ktere so neizrečeno „velike, in 579 duhovnih mašnikov, pri vsem tem je pa ven„der še veliko krajev, po kterih še cele soseske v tami in „divjačini živé. Kér je naša dežela neizrečeno velika, jo tudi „prav poredkama zamorejo poslaniki sv. vére obhoditi; po celih „6 mescov ga komaj enkrat duhovniga učenika zaslišijo. Na „tavžente in tavžente se jih je že do današnjiga dne divjih „Amerikancov k pravi véri spreobernilo, pri kterih obdelujejo „častitljivi krajnski misijonar gosp. Friderik Baraga ne„vtrudljivo in z velikim veseljem Gospodov vinograd. Bog Jim „daj zdravje, srečo in dolgo življenje.“ — —

(Konec sledí.)

*) Žalostne reči beremo od veliko tavžent ljudí, ki so se v Ameriko preselili: namesti bogastva so lakoto in revšino našli. Le malokdo je takó srečen, ko naš Premuta.

Vredništvo.

Kje so letos muhe?

Kje so muhe zaostale,
De jih letos nič ni k nam?
Tak novice ste prašale,
Taki dam odgovor vam:

Al novice odpustíte!
Men' zarêklo se je to;
Ve nedolžne le glasite,
S čim vas drugi silijo.

Tiste zato, ki zgubili
So za letos muhni sled,
Prosim, de b' odgovorili
Na prašanje moje pred:

Kaj de vsaka ni enaka
Po vsim svetu letina?
Zakaj včasi dež namaka,
Kdar b' nam suša ljubši b'la?

Zakaj drevje, kak bi radi,
Ne rodi nam v vsakim let'?
Ako ravno ga spomladi
Ni b'lo druz'ga, kakor cvet.

Kam zginile so gosénce,
Ki pred leti nekimi
So storile, de več sence
Skoro drevje 'melo ni?

K'dar na kratke te prašanja
Slišal bom odgovor vaš;
Kje so muhe, bres nehanja
Iskal z vam' jih bom nalaš.

Ako bi pa vse okoli
Vas iskanje prazno b'lo,
Vglas'te se pri meni v *Doli*,
Rojev muh vam dam čez sto.

Pri sv. Jakobi v Doli. J. Drobnič.

Žitni kup v Ljubljani v starih časih.

(Nadalje.)

V létu	Pšenica		Rež		Ječmen		Prosó		Ajda		Oves	
	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.
1762	—	58	—	36	—	—	—	36	—	36	—	24
1763	1	13	—	56	—	—	—	56	—	53	—	28
1764	1	27	1	3	1	—	1	6	1	—	—	38
1765	1	40	1	20	—	—	1	7	1	7	—	39
1766	1	47	1	17	—	—	1	4	1	4	—	38
1767	1	34	1	14	1	—	1	—	—	56	—	36
1768	1	27	1	6	—	53	1	—	1	—	—	36
1769	1	17	1	—	—	50	—	56	—	46	—	32½
1770	1	50	1	13	1	6	1	13	1	17	—	46
1771	1	32	1	8	—	—	1	4	—	54	—	35
1772	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1773	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1774	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1775	2	9	1	25	—	—	—	—	1	6	—	46
1776	1	34	1	10	—	—	1	1	—	59	—	34
1777	1	47	1	10	—	—	1	10	1	12	—	34¾
1778	1	42	1	8	—	—	—	—	1	1	—	37¾

Današnji dokazik žitniga kupa je nekoliko pomanjkljiv, zató, kér gosp. G. niso bili v stanu, vsiga zvediti. Kdor nam zamore oznaniti, kar tukaj manjka, bo gotovo veliko bravcam „naših Novic“ vstregel.

(Dalje sledí.)

Popravek.

V sostavku poprejšniga lista „Še eno vraštvo zoper kačji pik“ v 13. versti namesto vraže beri zreže.

Besedna vganjka.

Poznaš besedo? z njo ljudje obljube delajo;
Beri nazaj: pokaže možá, z njim ti žugajo. C.

Znajdba vganjke v poprejšnjim listu je:

Starmož.

Žitni kup.	V Ljubljani 16. Velkiserpana.		V Krajnju 11. Velkiserpana.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače	—	—	1	33
1 » » banaške	1	38	1	28
1 » Turšice	1	3	1	5
1 » Soršice	—	—	—	—
1 » Rèži	1	5	1	7
1 » Ječmena	—	48	—	—
1 » Prosa	1	2	—	—
1 » Ajde	—	51	—	54
1 » Ovsa	—	—	—	38

Odpovedanje létašnje sadne razstave.

Od več krajev smo pisanje dobili, de letas skorej nikjer po deželi sadja nimajo, in de bi zavoljo tega bolj bilo, létašnjo sadno razstavo v Ljubljani opustiti. Kér bi se po tem takim imenovana razstava po naših željah ne obnesla, in svoj namen ne dosegla, jo za létašnjo leto odpovémo, ter upamo, de bo prihodnjo leto za-njo bolj vgodno.

C. k. kmetijska družba v Ljubljani 15. Velkiserpana 1845.

Vrednik *Dr. Janez Bleiweis.* — Natiskar in založnik *Jožef Blaznik* v *Ljubljani.*